

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KUVENDI

Komisioni për Edukimin, Shkencën dhe Sportet

Komision për dhënie mendimi

(Dokument Parlamentar)

Tiranë, më 18.11.2025

RAPORT

PËR

PROJEKTLIGJIN “PËR BUXHETIN E VITIT 2026”

(në parim)

- ***Hyrje***

Komisioni për Edukimin, Shkencën dhe Sportet, në cilësinë e komisionit për dhënie mendimi, në disa seanca të mbledhjeve të tij të datave 11, 13, 14 dhe 17 nëntor 2025, mori në shqyrtim në parim projektligjin “Për Buxhetin e Vitit 2026”. Kjo nismë është propozim i Këshillit të Ministrave.

Relatore të projektligjit janë znj. Ogerta Manastirliu dhe znj. Brunilda Haxhiu.

Në diskutimin në parim të projektligjit ishin të pranishme dhe dhanë shpjegime rreth tij: znj. Mirela Kumbaro, Ministër për Arsimin; znj. Delina Ibrahimaj, Ministër për Ekonominë dhe Inovacionin; znj. Lira Piapa, Zëvendësministër për Kulturën, Turizmin dhe Sportin, si dhe përfaqësues të Ministrisë së Financave dhe ekspertë të ministrive përkatëse, Universitetet publike të Tiranës dhe të rretheve, si dhe sindikatat e arsimit dhe grupe të interesit.

- ***Baza kushtetuese e projektligjit***

Projektligji “Për Buxhetin e vitit 2026”, i paraqitet për shqyrtim Kuvendit bazuar në nenet 78, 83, pika 1, dhe 158, të Kushtetutës, dhe të nenit 30, të ligjit nr.9936, datë 26.6.2008, “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar”, me propozimin e Këshillit të Ministrave.

- **PËRSHKRIM I PËRMBLEDHUR I PËRMBAJTJES SË PROJEKTLIGJIT**

Në projektbuxhetin e vitit 2026, programimi i të ardhurave buxhetore bazohet në përmirësimin e administrimit fiskal dhe minimizimin e informalitetit në ekonomi. Të ardhurat buxhetore për vitin 2026 parashikohen në masën 823.1 miliardë lekë ose 29.6% e PBB. Krahasuar me planin e rishikuar për vitin 2025, të ardhurat buxhetore për vitin 2026 parashikohen me rreth 52.9 miliardë lekë më shumë.

Në shpenzimet buxhetore për periudhën 2026-2028 sigurohen burimet e nevojshme për arritjen e angazhimit të qeverisë për rritjen e pensionit minimal në nivelin e 200 Euro në muaj dhe atij mesatar në nivelin e 400 Euro në muaj. Krahas kësaj politike, parashikohet financimi i plotë i efektit të rritjes së pagës minimale prej 50 mijë lekë në muaj, si dhe indeksimi i pagave për administratën publike në masën 2.5% duke filluar nga data 1 Janar 2026.

Nga ana tjetër, qeveria do të vijojë me financimin e një niveli të lartë investimesh publike, me një mesatare prej 6.5% të PBB gjatë periudhës 2026–2028. Këto investime do të përqendrohen në projekte me rëndësi strategjike, të cilat janë të lidhura ngushtë me Planin e Rritjes së Bashkimit Evropian për Ballkanin Perëndimor.

Ekonomia shqiptare ka treguar një qëndrueshmëri të lartë përballë një sërë goditjesh të njëpasnjëshme që kanë prekur vendin gjatë viteve të fundit. Nga tërmeti i fundvitit 2019, te pasojat e pandemisë globale dhe tensionet gjeopolitike që kanë ndikuar në zinxhirët ndërkombëtarë të furnizimit, vendi ka arritur të ruajë stabilitetin makroekonomik dhe të vijoj trendin pozitiv të rritjes. Politikat e kujdesshme makroekonomike dhe fiskale kanë mbështetur rimëkëmbjen graduale të aktivitetit ekonomik, duke garantuar që fondamentet kryesore ekonomike dhe financiare të mbeten solide.

● **PARASHIKIMI I TË ARDHURAVE PËR VITIN 2026**

Programimi i të ardhurave për vitin 2026, mbështet synimet e Ministrisë së Financave për rritjen e të ardhurave, si dhe mbajtjen nën kontroll të deficitit buxhetor dhe borxhit publik. Ky program bazohet në përmirësimin e administrimit fiskal dhe minimizimin e informalitetit në ekonomi, si dhe në faktorët që do impaktojnë këtë periudhë dhe risqet e mundshme që mund të shfaqen.

Shpenzimet e planifikuara për këtë periudhë mbështeten në Strategjinë Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim 2021–2030, duke i kushtuar një vëmendje të veçantë fushave prioritare, si dixhitalizimi, transporti, siguria kombëtare, shëndetësia, arsimi, bujqësia dhe zhvillimi rural.

MINISTRI E ARSIMIT

Projektbuxheti i vitit 2026 për Ministrinë e Arsimit është planifikuar në shumën 64 miliard e 865 milion lekë ose 648,6 milion Euro, me një shtesë prej 2 miliard e 845 milion lekë (28,4 milion Euro) ndaj buxhetit fillestar të vitit 2025 ose një rritje prej 4,6% më shumë se buxheti fillestar i vitit 2025, duke theksuar se ky është buxheti më i lartë historik nominal për arsimin, i cili mbështet vijimin e politikës së:

-rritjes së pagave për mësuesit dhe administratën publike, investimet në infrastrukturën arsimore dhe atë digjitale në shkolla;

-zgjeron financimin për programet e arsimit të lartë, programet e ndërkombëtarizimit të IAL-ve dhe të kërkimit shkencor;

-siguron mbështetjen e nxënësve dhe studentëve në kushte të veçanta socio-ekonomike me bursa/kuotë ushqimore në konvikte;

-bursa për studentët që studiojnë në programe/degët e studimit që përbëjnë prioritet kombëtar në IAL-të publike.

Nëse bëjmë një krahasim me vendet e rajonit, pjesa e buxhetit të arsimit në raport me shpenzimet publike në Shqipëri është pothuajse në të njëjtat nivele me mesataren rajonale. Konkretisht, Shqipëria shpenzon rreth 10,1% të shpenzimeve publike për arsimin, krahasuar me Maqedoninë e Veriut (10,8%), Serbinë (9,6%), Bosnjë-Hercegovinën (9,4%) dhe Malin e Zi (9,1%). Arsimi Parauniversitar

Buxheti 2026 për arsimin Parauniversitar (të dy programet së bashku) përllogariten në vlerën 49 miliard e 118 milion lekë ose 491 milion euro.

✓ Programi “Arsimi Bazë”, në vlerën 36 miliard e 933 milion lekë ose 370 milion euro dhe zë 57% e buxhetit total të MA.

✓ Programi “Arsimi i Mesëm i lartë”, në vlerën 12 miliard e 185 milion lekë ose 122 milion euro dhe zë 18,8% të buxhetit total të MA.

Arsimi Parauniversitar në vitin 2026 ka një shtesë me 34 milion euro më shumë se viti 2025 dhe do të financojnë zërat si më poshtë:

Fondet e planifikuara në grupin e shpenzimeve korente, për blerje materiale e shërbime në programet arsimit bazë dhe arsimit të mesëm të lartë për vitin 2026.

Fondet e planifikuara për shpenzime korente janë 3 miliard e 73 milion lekë ose 37,3 milionë euro.

Në arsimin Parauniversitar

Ku përfshihet arsimit bazë dhe arsimit të mesëm të lartë, për vitin 2026, parashikohet të financohen investime me vlerë 3 miliardë e 549 milionë lekë ose 35,5 milionë euro.

Prioritetet e Arsimit të Lartë dhe Kërkimit Shkencor për 2026

Politika arsimore për arsimin e lartë në vitin 2026 synon rritjen e cilësisë, forcimin e lidhjes me kërkimin dhe ekonominë, nxitjen e inovacionit dhe digjitalizimin e plotë të sistemeve të të dhënave.

Prioritetet kryesore përfshijnë:

- rritja e cilësisë dhe ndërkombëtarizimi;
- mbështetja për studentët;
- investimet kapitale në infrastrukturë;
- forcimi i kërkimit shkencor dhe lidhja me ekonominë.

V. ARSIMI PROFESIONAL DHE PUNËSIMI

Strategjia Kombëtare e Punësimit dhe Aftësive 2023 - 2030 është dokumenti kryesor i politikës në fushën e punësimit dhe zhvillimin e aftësive në vend me objektiv kryesor në fushën e AFP-së, “Rritja e nivelit të aftësive të grave dhe burrave në moshë pune”. Objektivat strategjik të periudhës 2023-2030.

Aktualisht, arsimit profesional ofrohet në 29 shkolla publike të arsimit profesional dhe në këto institucione të AFP-së ofrohen 92 kualifikime të nivelit II-V të KSHK . Arsimit profesional përbën rreth 19% të arsimit parauniversitar të mesëm të lartë. Në total, numri i nxënësve që ndoqën arsimin profesional publik për vitin 2024-2025 ishte 15,459 nxënës, nga të cilët 2,616 janë vajza.

Trendi i regjistrimeve në arsimin profesional vijon në rritje për nxënësit që ndjekin arsimin profesional në krahasim me nxënësit që ndjekin arsimin e mesëm të lartë (nga 13-14% që ishte në vitin 2013, aktualisht është 19%).

Rezultatet që synohet të arrihen për periudhën afatmesme 2026-2028

- Rritja e aksesit në Arsimin e Mesëm Profesional, duke synuar që në vitin 2028 të tërhiqen 20% e nxënësve që ndjekin ciklin e Arsimit e Mesëm, nga 17.7% që parashikohet të arrijë në fund të vitit 2025;
- rritja e përqindjes së të diplomuarëve/certifikuarve të punësuar 1 vit pas diplomimit nga 57.5% në vitin 2025, në 67.6% në vitin 2026, në 68% në vitin 2027 dhe 68.5% në vitin 2028;
- rritja e numrit të të diplomuarve në Agjencitë e Formimit Profesional nga 3000 në vitin 2025, në 3200 në vitin 2026, në 3300 në vitin 2027 dhe 3400 në vitin 2028;
- rritja e numrit të nxënësve që vijnë nga zonat rurale, të cilët ndjekin studimet në shkollat e mesme profesionale, nga 47% e totalit në vitin 2026 në 49% e totalit në vitin 2028;
- rritja e numrit të nxënësve romë dhe egjiptianë që ndjekin studimet në shkollat e mesme profesionale nga 630 nxënës në vitin 2025 në 680 nxënës në vitin 2028;
- ndërtim - rikonstruksion i repartit të praktikave profesionale, shkolla “Karl Gega”, Tiranë;
- vijon financimi për rikonstruksionin e godinës së shkollës Mekanike “Hasan Gina”, Lushnje;
- vijon financimi për rikonstruksion/ndërtim i ri i godinës së shkollës dhe reparteve të praktikave Industriale Pavarësia, Vlorë;
- vijon financimi për rikonstruksionin e Konviktit të shkollës profesionale Cërrik;
- vijon financimi për rikonstruksion Shkolla “Bajram Curri”, Kukës;
- vijon financimi për rikonstruksion për shkollën “Enver Qiraxhi”, Pogradec;
- vijon financimi për rikonstruksion/ndërtimim për godinën e shkollës dhe repartet e praktikave profesionale të Shkollës Teknike, Korçë;
- vijon financimi për rikonstruksion Shkolla “Arben Broci”, Shkodër;
- vijon financimi për ndërtim/rikonstruksion Shkolla “Hamdi Bushati”, Shkodër;
- vijon financimi për ndërtim të ri të Shkollës “Karl Gega”, Tiranë.

VI. MINISTRIA E TURIZMIT, KULTURES DHE SPORTEVE

Programi “Zhvillimi i Sportit” synon zhvillimin e qëndrueshëm të sportit në Republikën e Shqipërisë, përmes masivizimit të pjesëmarrjes, përmirësimit të standardeve të edukimit fizik, forcimit të sportit elitare dhe përfshirjes së sportit në politikat rinore dhe arsimore. Programi bazohet në Kartën Evropiane të Sportit dhe rekomandimet ndërkombëtare në fushën e mbrojtjes së të drejtave të sportistëve.

Për periudhën 2026 sigurohet mbështetja financiare ndihmë shtetërore me fonde grant për 367.5 milion lekë, për rreth 30 federatave sportive olimpike dhe jo-olimpike, për shpërblimin e sportistëve me rezultate kombëtare dhe ndërkombëtare, shpërblime dhe çmime për sportiestët elitare, zhvillimi i programeve trajnuese në sistemin sportiv kombëtar në funksion të rritjes së kapaciteteve në fushën e Sportit, të detajuara sipas aktiviteteve sa vijon:

- a) **Sigurimi i mbështetjes financiare për federatat olimpike në aktivitete**, “Federata olimpike dhe jo-olimpike që marrin pjesë në aktivitete ndërkombëtare”, Evropiane, Botërore , Ballkanike në funksion të kualifikimeve për Lojërat Olimpike, realizimi analizave antidoping për sportistët elitar si dhe ato kandidat për Lojërat Olimpike, si dhe aktivitetet kombëtare dhe ndërkombëtare për Federatat Sportive, në të gjithat disiplinat sportive, sipas kalendarëve të aktiviteteve për 30 Kampionate Kombëtare, 30 Kupa Shqipërisë, 30 Kampionate Evropiane, si dhe 30 Kampionate Botërore, në përputhje me parimet e barazisë gjinore, në masën **190 milion lekë**.
- b) **Financimi i veprimtarisë për sportin**, “Aktiviteteve kombëtare dhe ndërkombëtare të zhvilluara për të gjitha disiplinat”, sigurimi i mbështetjes financiare për federatat Olimpike në aktivitete, Evropiane, Botërore, Ballkanike në funksion të kualifikimeve për Lojërat Olimpike verore e dimërore. Për periudhën afatmesme 2026-2028 janë parashikuar për tu financuar me fonde grand nga buxheti i shtetit në shumën prej **30.3 milion lekë në vit**.
- c) **Rritja e mbështetjes financiare për shpërblimin e sportistëve elitar**, fitues në aktivitete ndërkombëtare, mbështetje financiare për të gjithë sportistë elitarë, sipas kriterëve të miratuara në VKM nr. 789, datë 15.12.2021 si dhe mbështetje financiare për aktivitete sportive promovuese dhe garuese në institucionet arsimore të arsimit parauniversitar dhe atij universitar. **Mbështetje financiare për shpërblimin e sportistëve elitar, fitues në aktivitete ndërkombëtare**, mbështetje financiare për 20-25 sportistë elitarë në vit, **40 milion lekë**.
- d) **Mbështetje financiare e Fondacionit “Dyrrah City Football Academy”**, një iniciativë ambicioze e krijuar për të ndërtuar një akademi elitare të futbollit në Shqipëri. Themeluar me urdhër nr. 537, datë 21.09.2023, nga Ministria e Arsimit dhe Sportit, i regjistruar në gjykatë me vendim nr. 959, datë 27.09.2023, fondacioni ka si objekt kryesor zhvillimin dhe promovimin e futbollit sipas standarteve ndërkombëtare. Dyrrah City Football Academy do të ndërtojë qendrën më të madhe dhe më moderne stërvitore në vend dhe më gjerë. Vizioni “Dyrrah City Football Academy”, është të promovojmë talente të reja, por edhe të frymëzojmë vlera përmes lojës së bukur të futbollit. Gjatë vitit 2024 kanë përfutur trajnime standarde rreth 150 fëmijë, për periudhën afatmesme 2026-2028 parashikohet që 450-550 fëmijë të stërvitet dhe trajnohen në standardet më të larta, për këtë aktivitet janë parashikuar **me 100 milion lekë në vit**.
- e) **Mbështetje financiare, për veprimtarinë e Agjencisë së Sportit** “Sigurimi i mbështetjes financiare për organizimin e aktiviteteve kombëtare dhe ndërkombëtare”, (trajnimi për 732 teknike-trainerë, specialistë, instruktorë, mjekë etj., ku përparësi kanë sportistët dhe trajnerët femra) me **51.7 milion lekë në vit**.
- f) **Mbështetje buxhetore për organizimin e aktivitetit ndërkombëtar “Giro d’Italia”**, në kuadër të detyrimeve të kontratës së nënshkruar për zhvillimin e këtij eventi në territorin e Republikës së Shqipërisë, në shumën **400 milionë lekë si detyrim kontrate sipas VKM nr. 796/2024 dhe Aktit Normativ nr. 5/2024**.
- g) **Financim i huaj për projekte në sport**, projekte të tjera në sport dhe projekte rinore, me **20 milion lekë**. Sigurimi i mbështetjes financiare të aktiviteteve sportive promovuese në kuadër të nismës së Komisionit Evropian BE-Activ.

VII. AKADEMIA E SHKENCAVE

Në tavanin përfundimtar të programit buxhetor afatmesëm 2026-2028, për vitin 2026 ishte planifikuar tavanin buxhetor për ASHSH në shumën 540,680 mijë lekë shpenzime operative (artikujt 600 + 601+602+604+606) dhe 15,000 në mijë lekë shpenzime për artikullin 231 (investime). Krahasuar me tavanin përfundimtar të programit buxhetor të vitit 2026, në projekt buxhetin e vitit 2026 vërehet shtesë fondi prej **42 milion** lekë në shpenzime operative dhe **5 milion** lekë në shpenzime për “Investime” mbi tavanin përfundimtar të PBA 2026-2028.

Me këtë ndryshim projektbuxheti për vitin 2026 është parashikuar në total 602 680 në mijë lekë nga të cilat:

582 680 në mijë lekë shpenzime operative dhe 20 000 lekë shpenzime për investime.

Për vitin 2026:

*Kërkesat buxhetore të domosdoshme të Insituteve dhe Qendrave të përhershme kërkimore, bazuar edhe në shpenzimet bazike të kryera për vitet 2024-2025 (deri më tani), për vitin 2026 janë kërkuar në shumën **303 953 në mijë lekë.***

Në Projektbuxhetin 2026 është reflektuar kërkesa shtesë në shpenzimet kapitale, nga totali i këtyre shpenzimeve, **10,000** në mijë lekë janë parashikuar për investime tek Institutet dhe Qendrat e përhershme kërkimore studimore.

Për vitin 2026 buxheti i miratuar për Institutet dhe Qendrat kërkimore të përhershme është 292 880 në mijë lekë. Buxheti i miratur mbulon aktivitetin normal dhe të planifikuar nga ana e Instituteve dhe Qendrave kërkimore.

Bazuar në analizën e mësipërme, kërkesat buxhetore shtesë janë si më poshtë:

- **Kërkesat buxhetore shtesë – viti 2026 për ASH:**
 - 1. Kërkesë shtesë fondi në shumën 10 000 në mijë lekë në Art. 231 investime kapitale.**
 - 2. Kërkesa për personel shtesë 7-8 veta (pa efekt financiar).**
- **Përfundim**

Në përputhje me objektivat e zhvillimit të Akademisë së Shkencave dhe nevojat për përmirësim të kapaciteteve kërkimore, kërkesat buxhetore për vitin 2026 përfshijnë rritje të moderuar të fondeve për kërkimin shkencor dhe për investime në mbështetje të projekteve shkencore.

Me buxhetin e paraqitur në projektbuxhet prej 602.6 mil lekë, nga të cilat 582.6 mil në shpenzimet korente dhe 20 mil në shpenzime kapitale, ASH përmbush objektivat e saj shkencor afatshkurtër dhe afatgjatë të parashikuar në vitin 2026 dhe pjesërisht objektivat në shpenzimet kapitale. Shtesa prej 42 mil lekë në shpenzime korente dhe 5 mil në shpenzime kapitale, do të shkojë në mbështetje të projektit “Enciklopedia Shqiptare” dhe në mbështetje të projekteve të miratuara për vitin 2026.

Universiteti i Mjekësisë

Qëllimi i hartimit të PBA-së 2026-2028 mbetet plotësimi sa më i mirë i të gjitha kërkesave ekonomike dhe financiare në funksion të realizimit të misionit të UMT-së. Planifikimi i shpenzimeve për çdo program përfshin shpenzimet në fushën e pagave, shpenzimet materiale dhe të mirëmbajtjes, shpenzime të tjera të nevojshme për funksionimin e procesit akademik dhe punën kërkimore-shkencore. Shpenzimet për investimet kanë për qëllim krijimin e kushteve sa më të mira për zhvillimin e veprimtarisë akademike, krijimin e laboratorëve të rinj, implementimin e formave të reja elektronike bashkëkohore në komunikim dhe ngritjen e sistemeve informatike për ofrimin e shërbimeve ndaj studentëve dhe nxitjen e punës kërkimore shkencore.

Sa më sipër, nevojat e universitetit për financim nga buxheti i shtetit, parashikuar për vitin 2026 janë në vlerën 1,553,834,027 lekë. Nëpërmjet këtij burimi financimi parashikohet të plotësohen nevojat për paga dhe kontribute për stafin akademik dhe administrativ (në vlerën 1,102,414,173 lekë), bursat e studentëve (të ekselencës dhe kategoritë në nevojë, në vlerën 211,120,000 lekë), pagesat e studentëve të shkëlqyer (16,200,000 lekë), fondet për kërkimin shkencor të projekteve në zbatim (33,880,190 lekë), si dhe rimbursimet e tarifave vjetore të shkollimit për përjashtimet/reduktimet që përfitojnë studentët në zbatim të akteve ligjore në fuqi (në vlerën 190,199,664 lekë).

Në vijim, për sa i përket investimeve, Universiteti i Mjekësisë, Tiranë është drejt finalizimit të një projekti madhor që parashikon rindërtimin e godinave të dëmtuara rëndë nga tërmeti i 26 nëntorit të vitit 2019 me burim financimi nga të ardhurat e tij. Parashikohet që ky rindërtim të përfundoj në vitin 2026. Vlera e rindërtimit të këtyre godinave është 369,115,043 lekë:

- 1- godina e Anatomisë – 65,872,693 lekë (përfunduar);
- 2- salla e Leksioneve të Godinave të Paraklinikut – 21,068,350 lekë (përfunduar);
- 3- godina e Farmacisë dhe Shëndetit Publik – 282,174,000 lekë (në proces);

Zhvillimi dhe krijimi i kushteve bashkëkohore të sallave mësimore, laboratorëve kërkimore e shkencore dhe ambienteve të tjera të studimit në shërbim të studentëve të UMT-së kërkon zgjerimin e kapaciteteve ekzistuese.

Universiteti i Arteve

Projekt-buxheti 2026-2028 i Universitetit të Arteve, i cili është hartuar bazuar në Ligjin Nr.80/2015, datë 22.5.2015 “Për Arsimin e Lartë dhe kërkimin shkencor në institucionet e arsimit të lartë në Republikën e Shqipërisë”, Ligjin Nr. 9936 datë 26.06.2008 "Për Menaxhimin e Sistemit Buxhetor në Republikën e Shqipërisë", Ligjin Nr.10296 datë 08.07.2010 "Për menaxhimin financiar dhe kontrollin", Udhëzimit Nr. 5, Datë 28.02.2023 “Për procedurat standarte të përgatitjes së PBA”, Ligj Nr.7703 ndryshuar, datë 11.5.1993 “Për sigurimet shoqërore në Republikën e Shqipërisë”, shkresa e MAS “Për miratimin e numrit të punonjësve” Nr.7643 date 16.10.2014, VBA Nr.17 date 05.07.2023 “Miratimi i strukturës dhe nivelit të pagave”, është paraqitur në tabelën e mëposhtme.

Nr.	Emërtimi	Viti 2026	Viti 2027	Viti 2028
600	Paga	457,951,378	457,951,378	457,951,378
601	Sigurime	67,094,629	67,094,629	67,094,629
602	Mallra dhe shërbime	69,031,860	69,031,860	69,031,860

605	Transferta korrente të huaja	320,000	320,000	320,000
606	Transferta për individët	12,835,000	12,835,000	12,835,000
231	Investime	63,471,823	2,273,210	2,018,260
	TOTALI	670,704,690	609,506,077	609,251,127

Në zërin “Paga”, për PBA 2026-2028, janë përfshirë elementet:

Nr.	Emërtimi	Vlera (lek)
600	Paga - Përsonei i brendshëm	389,746,591
600	Paga - Përsonei i jashtëm	9,126,000
600	Orë mbi normë - Përsonei akademik	37,706,150
600	Fondi i veçantë	21,372,637
	TOTALI	457,951,378

Zëri “Sigurime shoqërore dhe shëndetësore”:

Nr.	Emërtimi	Vlera (lek)	Pesha specifike
601	Sigurime - Personel i brendshëm	63,749,162	95%
601	Sigurime - Personel i brendshëm mbinorme	1,885,308	3%
601	Sigurime - Personel i jashtëm	1,460,160	2%
	TOTALI	67,094,629	

Universiteti Politeknik

Universiteti Politeknik i Tiranës pasi u njoh me projektligjin për buxhetin për arsimin e lartë, shpreh mendimin se në artikullin 604 konstatohet se fondi për grantin e mësimdhënies, i cili është fondi për shpenzimet korrente, është në të njëjtat nivele me projektbuxhetin e vitit 2025.

Duke marrë parasysh politikat e rritje të pagave të punonjësve në sektorin publik që parashikohen të miratohen në buxhetin e vitit 2026, vlerësojmë se është e arsyeshme që ky fond të rritet duke pasqyruar dhe efektin financiar shtesë për punonjësit e IAL –ve publike.

Në përfundim, Universiteti Politeknik i Tiranës vlerëson se projektbuxheti i paraqitur për arsimin e lartë, pasqyron kërkesat më kryesore të adresuara nga institucioni ynë, të cilat mundësojnë zhvillimin normal

të veprimtarisë akademike dhe administrative, por është i pamjaftueshëm për realizimin e të gjithë objektivave të përcaktuar nga UPT në PBA 2026-2028.

Universiteti i Tiranës

Universiteti i Tiranës është njohur me projektbuxhetin e vitit 2026, i cili do të shqyrtohet para Komisionit të Edukimit, Shkencës dhe Sporteve. Në lidhje me këtë projektbuxhet, po Ju paraqesim vlerësimet e Universitetit të Tiranës, si më poshtë:

Në relacionin që shoqëron projektbuxhetin e vitit 2026, prioritetet lidhur me arsimin e lartë janë:

1. Garancia e fondeve për mbështetje studentore dhe grante mësimdhënieje:

2. Ndërkombëtarizimi i arsimit të lartë:

3. Bashkëpunimi me biznesin dhe zhvillimi kërkimor:

- Zgjerimi i bashkëpunimit me sektorin privat përmes programeve të kërkimit dhe zhvillimit (R&D);
- rritja e mbështetjes financiare vjetore me 10–15% për kërkimin shkencor dhe infrastrukturën laboratorike;
- investime në integritetin akademik për të rritur vlerën e diplomës;
- garantimi i aksesit në arsim mbi bazën e meritës, si dhe rritja e dimensionit social përmes bursave dhe reduktimeve të tarifave për rreth 45–50 mijë studentë të cikleve të parë dhe të dytë.

Nëpërmjet këtij projektbuxheti synohet forcimi i arsimit të lartë publik përmes rritjes së mbështetjes financiare, nxitjes së ndërkombëtarizimit dhe krijimit të lidhjeve më të forta me tregun e punës dhe kërkimin shkencor.

Referuar këtyre të dhënave, konstatojmë se nuk ka një përputhje të plotë me dokumentin, veçanërisht për rezultatet që lidhen me prioritetin nr. 1. Në lidhje me këtë, theksojmë se rezultatet duhet të përcaktohen në mënyrë që të promovojnë cilësinë e arsimit të lartë dhe kërkimit shkencor, dhe jo të kufizohen kryesisht në tregues sasiorë që lidhen me barazinë gjinore.

Treguesi kryesor që pasqyron cilësinë e arsimit të lartë dhe kërkimit shkencor është niveli i shpenzimeve për kërkim shkencor në raport me Prodhimin e Brendshëm Bruto (PBB), i cili – ashtu si një vit më parë (2025) – mbetet shumë i ulët, vetëm 0,06%.

Duke e krahasuar me një vit më parë, shpenzimet totale për arsimin e lartë dhe shkencën paraqiten si më poshtë:

Viti 2025

Kodi	Emërtimi i Institucionit / Programit	Shpenzime Korrente	Shpenzime Kapitale (Financim i Brendshëm)	Shpenzime Kapitale (Financim i Huaj)	Totali i Shpenzimeve Kapitale	Totali i Shpenzimeve Buxhetore
09450	Arsimi Universitar	11,550,000	1,180,000	300,000	1,480,000	13,030,000
09770	Fonde për Shkencën	841,400	350,000	300,000	650,000	1,491,400

Viti 2026

Kodi	Emërtimi i Institucionit / Programit	Shpenzime Korrente	Shpenzime Kapitale (Financim i Brendshëm)	Shpenzime Kapitale (Financim i Huaj)	Totali i Shpenzimeve Kapitale	Totali i Shpenzimeve Buxhetore
09450	Arsimi Universitar	11,650,000	880,000	300,000	1,180,000	12,830,000
09770	Fonde për Shkencën	1,121,792	350,000	300,000	650,000	1,771,792

Në total, shpenzimet për arsimin universitar kanë pësuar një rënie. Edhe pse janë rritur shpenzimet korrente, shpenzimet kapitale – të cilat janë thelbësore për përmirësimin afatgjatë të cilësisë së arsimit të lartë – janë ulur.

Ndërkohë, fondi i akorduar për shkencën është rritur kryesisht si rezultat i shtimit të shpenzimeve korrente, ndërsa shpenzimet kapitale kanë mbetur në të njëjtin nivel.

I njëjti përfundim arrihet edhe nëse analizojmë raportin midis shpenzimeve për arsimin e lartë dhe shkencën me Prodhimin e Brendshëm Bruto (PBB), i cili tregon se fondet e akorduara për këto fusha nuk kanë ndjekur ritmin e rritjes ekonomike të vendit. Në raport me PBB-në, fondi për shkencën mbetet i pandryshuar në nivelin 0.06%, njësoj si në vitin 2025, ndërsa fondi për arsimin e lartë ka shënuar rënie nga 0.49% në vitin 2025 në 0.46% në vitin 2026, siç paraqitet në tabelën më poshtë.

Të dhënat sipas viteve

Viti	PBB	Arsimi Universitar	% ndaj PBB	Fonde për Shkencën	% ndaj PBB
2025	2,642,500	13,030,000	0.49%	1,491,400	0.06%
2026	2,781,400	12,830,000	0.46%	1,771,792	0.06%

Përfundimisht, vlerësojmë se në projektbuxhetin e vitit 2026 duhet të merret në konsideratë edhe rritja e përgjegjësi të përbashkëta midis shtetit dhe institucioneve të arsimit të lartë publik, në kuadër të realizimit të detyrimeve që lidhen me procesin e negociatave për anëtarësimin e Shqipërisë në Bashkimin Evropian.

Në këtë pikë, nuk duhet anashkaluar fakti se Universiteti i Tiranës, si institucioni më i madh i arsimit të lartë në vend, synon një pjesëmarrje sa më dinjitoze në Zonën Evropiane të Arsimit (ZEA) dhe Zonën Evropiane të Kërkimit (ZEK). Për këtë arsye, brenda mundësive financiare të shtetit shqiptar, vlerësohet e domosdoshme një mbështetje financiare e përafërt me atë të institucioneve publike të arsimit të lartë në këto zona. Ndërkohë, konstatohet lehtësisht një ulje e fondeve për arsimin në raport me PBB-në në projektbuxhetin e vitit 2026.

Gjithashtu Konferenca e Rektoreve të Institucioneve të Arsimit të Lartë për të garantuar një funksionim normal dhe të qëndrueshëm të institucioneve të arsimit të lartë si dhe për të shmangur vështirësitë që lidhen me detyrimet ligjore për pagat dhe sigurimet shoqërore, vlerëson se granti duhet të jete jo më pake se 12.5 miliard leke.

Universiteti Bujqesor

-Kerkon rishikimin e pagave per personelin e ri, pasi eshte shume e veshtire per te bindur nje pedagog te ri per te filluar pune ne universitet dhe te shmangi angazhimet e tjera.

-Formula e buxhetiti qe ndiqet per IAL duhet ndryshar, pasi eshte shume e vjeteruar dhe duhet te rritet pesha per kerkimin shkencor.

-Skema ekzistuese per doktorantet nuk eshte efektive, ata duhet te atashahon prane departamenteve, por me nje rroge.

-Duhet te konsiderohet patjer nje buxhet per profesoret e diaspores.

- Univeristetet duhet te negociojne jo me nje buxhet 1 - vjecar por 3 - vjecar me Ministrine e Arsimit, kjo per te arritur nje performance me te larte.

Universiteti “Luigj Gurakuqi”

Kerkesat buxhetore:

- Rikonstruksion godine rektorati me vlere totale 298.611.000 lekë e shpërndarë në 3 vite me 99.537.000 lekë realizimi per secilin vit;

-rikonstruksion i godines Fakulteti I Shkencave të Edukimit ne vleren 1000 milion lekë;

- kalimi i godines së ish Spitalit Psikiatrik ne pronesi te UNISHK dhe rikonstruksion me vlere afer 300 milion leke;

-sistemi i mbrojtjes nga zjarri vlere totale 40.418.000 leke e shperndare ne dy vite;

- rritja e vleres se grantit te mesimeshenies ne vleren 700 milion leke per arsye te mbulimit te konsiderueshem te pagave ng ate ardhurat e Universitetit , qe jemi te detyruar te perballojme aktualisht;

- gjithashtu, kerkohen invenstime ne paisje laboratorike si dhe sisteme hard dhe soft sa i takon inteligjences artificiale si dhe kerkes per investime ne ngritjen e kampusit te ri.

Universiteti “Aleksander Xhuvani”

Buxheti për vitet 2026 paraqitet ne vleren 1.867.693 leke.

Shpenzimet e planifikuara per vitin 2026 do te jene:

-fondi i pergjithshem i pagave;

-fondi I perlllogaritur per sigurime shendetsore dhe shoqerore.

Shpenzime operative:

-transferta me jashte per aderime ne institucionet nderkombetare;

-transferta tek individet ng ate ardhurat e vet institucionit;

-fondi per bursat e studenteve;

-fondi per kerkimin shkencor.

Universiteti “Eqerem Cabej”

Buxheti për vitet 2026 mbulon kerkesat per mbarvajtjen e vitit te ardhshem akademik dhe nuk paraqiti kerkesa shtese.

Universiteti “Aleksander Moisiu”

Buxheti I vitit 2026 fokusohet ne ndertitmin e kampusit te ri universitar ku mbeshtja me e madhe eshte nga qeveria dhe pjesa tjeter nga vet universiteti.

Per vitin 2026 kerkojne me shume mbeshtetje per sa i takon kerkimit shkencor momentalisht 21% e buxhetit shkon per kerkini shkencor ndaj petagogeve dhe studenteve.

Universiteti “Ismail Qemali”

Kerkesat e universiteti bazohen ne permiresimin e infrastuktures si dhe ne orientimin dhe permiresimin e laboratoreve ne fushen e inxhinierise mekanike, inxhenierise elektrike si dhe asaj informatike.

Nje tjeter kerkese e rendesishme eshte dhe permiresimi dhe pershtatja e godinies se ish gjykates se apelit e cila dote sherbej per akomodimin e studenteve te shendetit.

Sindikata e Punonjësve të Universiteteve të Shqipërisë

Sa i përket kërkesave konkrete, Sindikata e Punonjësve të Universiteteve propozon:

1. Si fazë fillestare, kërkohet rritja e buxhetit për Fondin e Shkencës në 0.1 % të PPB, ose 28 milion Euro. Fondet për kerkim shkencor janë jetike për karrierën akademike të pedagogëve. Aktualisht thuajse çdo gjë pedagogët e përballojnë nga xhepi i tyre. Po ashtu dhe ato pak fonde të AKKSHI janë bërë një kurth për pedagogët me procedurat burokratike, duke i rrezikuar ata për procedime penale, sepse administratat e universiteteve nuk marrin përgjegjësinë e detyrës për të cilën paguhen. Në këtë kuadër ka vend dhe për përmirësimin e kuadrit ligjor.
2. Të vazhdojë rritja e pagave të pedagogëve dhe stafit ndihmës me 10 - 15 % si dhe indeksimi i inflacionit çdo vit, pasi vëmë re se nuk kanë lëvizur nga rritja e fundit, ndërkohë që jetesat po shtrejtohen gjithnjë. Duhet që të arrihet një pagë dinjitoze për të mundësuar jetë normale një pedagogu, pa nevojën e një punësimi të dytë. Theksojmë se në dakordësinë me qeverinë Nano, ka qenë vendosur që titulli profesor do të paguhet me pagën e një drejtori drejtorie në Ministri. Ky standard duhet të ruhet, si një detyrim dhe për qeveritë në vijim.
3. Të planifikohet buxhet për pagesën e vjetërsisë në punë. Kjo kërkesë e hershme e sindikatës dhe në peticionin e 2022, por dhe një premtim i pambajtur nga ministria. Aktualisht pedagogët paguhen maksimumi 7.5 % për vjetësinë në punë. Duhet të shkojë deri 25 % kufiri.
4. Duhet shtuar granti për studentët. Buxheti nuk thotë asgjë se çfarë përfitojnë studentët! Ata janë të harruar. Tarifat e Masterit janë më të lartat në Rajon dhe, së bashku, me kushtet që afrojnë IAL Publike, po i përzënë studentët tek privati ose jashtë vendit. Duhet përgjysmuar tarifatat e masterit për studentët.
5. Të shumëfishohet investimi për infrastrukturën në universitete, për kushte normale mesimi dhe kerkimi.
6. Të financohet krijimi i brezit të ri të profesoratit në degët/fushat e disfavorizuara. Asnjë politike nxitëse reale për të rinjtë ekselentë për të hyrë në rrugën akademike, për pasojë po punësohen të rinj jo ekselentë.
7. Të caktohet një fond i vecantë për mbështetjen e universiteteve për reformimin e tyre, përfshirë një fond të posaçëm për të nxitur ndërkombëtarizimin dhe digjitalizimin, si një hap i domosdoshëm për t'iu përshtatur më mirë nevojave të zhvillimit të gjithanshëm të vendit.
8. Të aktivizohet premtimi i Qeverisë në kuadrin e Paktit për Universitetin në lidhje me përkthimin dhe botimin e librave më të mirë nga universitetet më të mira, por dhe botimet universitare që të sigurohet një literaturë bashkohore për studentët (Ishin premtuar 10 mln euro, por ngelen vetëm në letër).
9. Të rritet pagesa për një orë leksioni në 2500 lekë të reja dhe një orë seminari 2000 lekë/orë.

10. Të akordohen sa më pare vende pune të pagueshme për doktorantët, të paktën një doktorant për çdo Prof. dhe Prof. asoc. Këto vende të paguhen qoftë edhe nga Fondi i Shkencës. Ndryshe nuk ka kërkim shkencor dhe të rinjtë largohen nga vendi. Jemi ndoshta i vetmi vend i botës që i themi studentit paguaj studimet e doktoratës.

Sindikata e Pavarur e Arsimit të Shqiperise

Sindikata e Pavarur e Arsimit të Shqiperise i kerkon:

1. rritje te pershkallezuar te buxhetit te arsimit publik;
2. rritjen e buxhetit per pjesen e transportit;
3. arsimi profesional të kalojë ne varesi te Ministrise se Arsimit;
4. strehimin e mesueseve;
5. arsimi parashkollor te kaloj ne varesi te Ministrise se Arsimit;
6. rishikimin e VKM nr.425/2024, per pagat e mesueseve qe kane perfunduar studimet perpara hyrjes ne fuqi te sistemit te Bolonjes.

VIII. DISKUTIMI NË KOMISION

Në diskutimin në parim për projektligjin “Për Buxhetin e Vitit 2026”, gjatë seancave me ministrinë e linjës dhe institucionet e tjera, u fol gjerësisht për projektligjin. Deputetët e mazhorancës vlerësojnë që buxheti mbështet rritjen e pagave për mësuesit, si dhe investimet në infrastrukturën në institucionet arsimore dhe në digjitalizim.

Relatorja e projektligjit, znj. Ogerta Manastirliu, bëri një përshkrim të përmbledhur të projektligjit, duke theksuar rëndësinë që paraqet nisma e propozuar nga qeveria. Gjithashtu, theksoi se të gjitha objektivat e shprehura në strategjinë e arsimit, tregojnë qëndrueshmërinë e tij, përmbushjen e Programit të Qeverisë Shqiptare, prioritetet e saj, ku arsimi, shkenca e sporti kanë vëmendje të veçantë, gjë që shprehet, ndërmjet të tjerash, në rritjen e buxhetit në disa drejtime.

Gjatë diskutimit dhe votimit ne parim, relatorja, znj. Brunilda Haxhiu, thekspi se nga analiza e buxhetit te arsimit per vitin 2026, del qarte se sistemi arsimor shqiptar vazhdon te funksionojë me minimumin e mundshem, pa kapacitet reformues dhe shume larg standardeve europiane, te cilave i referohet retorika zyrtare. Financimi real mbetet i ulet, investimet kapitale jane minimale, siguria ne shkolla eshte e pambrojtur, stafi mbeshtetes mungon, digjitalizimi eshte formal, ndersa kerkimi shkencor financohet ne nivele simbolike, si dhe elementi me i rende eshte fakti se investimet kapitale jane zero, çka do te thote se shteti nuk nderton asnje terren te ri sportiv, asnje palester, asnje hapësire komunitare dhe asnje mjedis modern per te rinjte. Ky realitet e mban sportin ne vendnumero, duke e vendosur jashte çdo plani afatgjate te zhvillimit kombetar.

V. PËRFUNDIM.

Në përfundim, Komisioni për Edukimin, Shkencën dhe Sportet, duke vlerësuar projektligjin “Për Buxhetin e Vitit 2026” në tërë komponentët e tij, e miratoi në parim me shumicën e votave të deputetëve të pranishëm në votim projektligjin dhe ia paraqet raportin e tij Komisionit për Ekonominë dhe Financat.

RELATORE

Ogerta Manastirliu

Brunilda Haxhiu

KRYETAR

Luciano Boçi

